

نقش سیستم مدیریت و سیستم مدیریت زیست محیطی در مدیریت ضایعات ساخت و ساز و تخریب

منا پیرایش شیرازی نژاد^{1*}، احمد علی فلاح²، حسنعلی مسلمان یزدی³

1- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ساخت دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات یزد

پست الکترونیکی: mona.pirayesh@gmail.com

2- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات یزد، پست الکترونیکی: aaf4ab@gmail.com

3- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، پست الکترونیکی: hmosalman@yahoo.com

چکیده

امروزه صنعت ساخت و ساز تولید کننده حدود 35 درصد زباله های جهان است. برای بسیاری از کشورها، افزایش بی رویه این ضایعات با توجه به رشد روز افزون شهرها تبدیل به مسأله ای بحرانی شده و مدیریت این ضایعات به دلایل مختلف از جمله حفظ منابع و محیط زیست از مهم ترین اهداف آنها است. ضایعات جامد به وجود آمده در حین ساخت و ساز و بعد از آن در زمان تخریب را ضایعات ساخت و ساز و تخریب می نامند. راهکارهای مدیریت ضایعات شامل کاهش، استفاده مجدد، بازیافت و دفن اصولی یا سوزاندن ضایعات است. کشورهای گوناگون جهان با تصویب قوانین و اعمال سیاست های خاص دست به کاهش این نوع ضایعات زده اند. سیستم مدیریت و سیستم مدیریت زیست محیطی از جمله مواردی است که تأثیر به سزایی در مدیریت این ضایعات دارند. این پژوهش در نظر دارد به بررسی نقش این سیستم ها در مدیریت ضایعات ساخت و ساز و تخریب بپردازد.

واژه های کلیدی: مدیریت، ضایعات، ساخت و ساز، تخریب، سیستم، زیست محیطی

1- مقدمه

صنعت ساخت و ساز یکی از مصرف کنندگان اصلی منابع و تولیدکننده زباله است [1]. حدود سی و پنج درصد زباله های جهان مربوط به این صنعت می باشد [2]. این ضایعات تأثیرات زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی فراوان به دنبال دارد. با توجه به حجم بالای این ضایعات بویژه در شهرهای بزرگ، این ضایعات نیازمند کنترل و مدیریت هستند [3]. زباله های ساخت و تخریب، تأثیرات نامطلوب شیمیایی و فیزیکی فراوانی بر محیط زیست می گذارند علاوه بر این، گزارش مؤسسه منابع جهانی¹ نشان دهنده رشد 300 درصدی مصرف انرژی و مواد به علت افزایش جمعیت و فعالیت های اقتصادی در پنجاه سال آینده است، از طرفی باید به تخلیه این ضایعات در زمین های حاشیه شهرها و مشکلات ناشی از آن توجه داشت [1].

سه راهکار مدیریتی ضایعات ساخت و ساز و تخریب عبارتند از:

1- کاهش ضایعات

2- استفاده مجدد و بازیافت ضایعات

3- دفع اصولی ضایعات [4].

سه اولویت مهم مدیریت ضایعات که به 3RS معروفند: کاهش، استفاده مجدد و بازیافت ضایعات می باشد [5]. کاهش ضایعات مؤثرترین

¹ World Resources Institute